

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/30

KARAR NO : 1987/34

ÖZET: Asker olmayan kişinin, 353 sayılı Kanununun 11. maddesi kapsamı dışında kalan suçuna ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk. TCK. 480, 191. maddeler.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Zeliha Duyar

O L A Y : İlçe Askerlik Şubesi Lojmanında oturan sanık Zeliha Duyar'ın

21.8.1984 tarihinde müstekiler, aynı lojmanlarda oturan Derya Meral ile eşi İlçe Askerlik Şubesi Başkan vekili Yüzbaşı Orhan Meral'e aralarında çıkan bir anlaşmazlık nedeniyle (ahlaksız, seni sürdüreceğim, süründürecekim, rüşvet yiyorsunuz.) diyerek hakaret ettiği ve tehdit ettiği ileri sürülerek TCK.nun 480/3., 191/ilk maddeler ile tecziyeleri istemiyle, Sorgun C. Savcılığı'nın 5.9.1984 gün, 44-253 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Sorgun Sulh Ceza Mahkemesi; 14.11.1984 gününde, 1984/601-541 sayı ile; yapılan keşfe ve dosya içeriğine göre olayın askerî yerleşim bölgesi olduğu ve müştekinin askerlik şubesi başkan vekili ile eşi ve sanığın da askerlik şubesinde sivil memur olarak çalışan kişiler olduğu ve bu itibarla 353 sayılı Kanunun 9. ve 11/b. maddelerine göre davanın askerî mahkemede görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Kayseri Yurt İçi Doğu Bölge Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 9.4.1985 gününde, 1985/109-95 sayı ile; sanığın, askerlik şubesinde görevli sivil memurun eşi olduğu ve mağdurlarla aynı lojmanlarda oturdukları ve hanımlar arasındaki geçimsizlik doğurduğu ile sanığın mağdurlara lojman bahçesinde hakaret ve tehdit ettiğinin iddia edildiği ve keşifte lojmanların askerlik şubesinin mütemmim cüzü olduğu belirtilmiş ise de askerî hizmetler açısından bu şekilde bir kabule imkân görülmediği ve olayın 353 sayılı Kanunun 11/b. maddesinde yazılan mahalde işlenmediği, sanığın asker kişi olmadığı ve suçun askerî bir suç niteliğinde bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Sorgun C. Savcılığının 15.2.1987 gün, 1984/444 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve A. Vahap Özasan'ın katılmaları ile yaptığı, 9.3.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosya-

daki belgeler; okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Her ne kadar; Sorgun Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararında sanığın askerlik şubesinde sivil memur olarak çalışan kişi olduğu belirtilmiş ise de, dosya içeriğine göre böyle olmayıp, sanığın askerlik şubesinde çalışan sivil personelin eşi olduğu anlaşılmaktadır.

Olay; askerlik şubesine bitişik lojmanda oturan ve asker kişi olmayan, sanığın aynı lojmanda oturan ve şubede başkan vekili olan Yüzbaşı Orhan Meral ile eşi Derya Meral'e kişisel bir anlaşmazlık nedeniyle, hakaret ve tehdit etmesi iddiasından ibarettir.

Sanık asker kişi olmadığından, görevli mahkemenin tayini ve tesbiti için asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanmaları koşullarını belirten 353 sayılı Kanun'un 11. maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Adı geçen maddenin (a) fıkrasında, Askerî Ceza Kanununun belirtilen maddelerine mümas suçları işleyenlerin davalarına askerî mahkemede bakılacağı belirtilmiştir ki, sanığa atılı suçlar bu fıkra sayılmamıştır.

Aynı maddenin (b) fıkrasında ise, birinci askerî yasak bölgeler içinde veya nöbet yerlerinde, karakollarda, kışla ve karargâhlarda, askerî kurumlarda, yerleşme ve konaklama amacı ile kullanılan bina ve mahalle içinde askerlere fiilen taarruzda bulunan, söven veya hakaret eden veyahut askerlik görevine ilişkin işleri yapmaya veya yapmama zorlamak için şiddet ve tehdide başvuranların Türk Ceza Kanunu'nun bu fiillere ilişkin maddelerinde gösterilen suçların işlenmesi halinde de asker olmayan kişinin askerî mahkemede yargılanması gerektiği belirtilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 100. maddesinde orduevleri, askerî gazinoları ve kışla gazinolarının askerî bina olup, askerî mahal, vasıf ve mahiyetini haiz buldukları belirtilmiş ise de, kışla dışındaki lojmanlar hakkında bir hüküm mevcut bulunmamaktadır.

Olayın, askerlik şube binasının bitişğinde bulunan lojmanın bahşesinde vukuu bulunduğu ileri sürüldüğüne göre olay mahallini, askerî mahal olarak kabul etmek mümkün değildir. Bu itibarla, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Sorgun Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Sorgun Sulh Ceza Mahkemesi'nin 14.11.1984 günlü, 1984/601-541 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.3.1987 gününde kesin olarak oğbirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

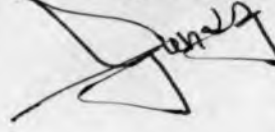
Üye

Necati Karakış

Üye

Ergun Argon

Üye

A. Vahan Özasan

